

VEŠ, GEOGRAF, SVOJ DOLG?

Anton Gosar

Poglejmo v zakulisje naše stroke. Ali smo (iz)učili učence, dijake, študente, kolege v duhu sodobne geografije in časa? Smo jih navdušili zanjo? Smo ji sami zavezani? Smo z javnim delovanjem in zavzemanjem za stroko zgled mladim generacijam? Kaj smo stori-li, da bi stereotip geografije kot vede/predmeta o naj-daljših rekah in glavnih mestih ovrgli? Ali delujemo lju-biteljsko in odgovorno v strokovnem društvu ter vzpod-bujamo in podpiramo njegovo dejavnost? Morda pa je za nas geografija le služba? Naloga pravega, stro-ki zavezanega geografa pa je pestrejša in vsebuje štiri dejavnostna polja: 1. poučevanje, 2. komunicira-nje, 3. kolegijalnost – cehovstvo in 4. permanentno (samo)izobraževanje. Ves spekter delovanja plemeniti in bogati kvaliteta in osebna zavzetost za delo. 1. Geografi smo predvsem učitelji. Poučevanje je uče-nje in vzgoja duha v delovni ustanovi in izven nje. Učimo se v pogovoru s kolegi, pri podajanju snovi v razredu, ob javnem nastopanju, ob delu na pro-jektu. Najbolj uspešni so kolegi, ki se odzivajo na reakcije sogovornikov, poslušalcev, se jim prilagaja-jo in znajo vnovčiti kritični »feed-back« ob vredno-tenju svojega dela. Tako niso le informatorji, ampak tudi animatorji, saj s svojim nastopom podžigajo za-nimanje za predstavljeno problematiko in stroko, med kolegi krepijo samozavest in privrženost stroki, dru-god pa utrjujejo razumevanje problematike in dvigu-jejo ugled geografiji.

2. Žal nas je v primerjavi s pripadniki in privrženici drugih strok izrazito malo. Naše število izkazuje na-klada Geografskega obzornika (1100 izvodov). Naši strokovni potenciali pa zdaleč presegajo okvire, ki nam jih je odredila polpretekla socialistična družbe-na ureditev. Zaradi zanemarjanja komuniciranja s strokovno in laično javnostjo se v drugih profesijah pouču-jejo in razvijajo pod lastni stroki ustreznim imenom geografski predmeti (»prostorska sociologija«, »ureja-nje krajine« itd.). Naša naloga je sodelovati v interdis-ciplinarnih projektih, na javnih tribunah, na natečajih in drugih javnih ter strokovnih prireditvah in kolegom iz drugih strok dokazati sposobnosti geografa – strokovnjaka in geografije – vede, ki kompleksno prouču-je prostorske pojave in probleme. Stroko in osebo geo-grafa bo javnost in »akademija« na ta način vede-la ceniti. Posebno še, če bodo ugledni strokovnjaki drugih strok širili nadvse ugodne ocene o našem de-

lu. Ugled nas, učiteljev in raziskovalcev, se bo lah-ko po prestižu meril s ugledom zdravnikov, pravni-kov in ekonomistov, ki so v ogledalu javnosti v vrhu. 3. Svoje ideje, hotenja in želje lahko udejanimo le s skupnim in kolikor toliko enotnim nastopom. Zato-rej: oblikujmo cehovsko zavest! Najprej pa moramo priti do konsenza o pomembnostih, prioritetnih po-dročjih stroke. Prizadevati si moramo, da se bomo medsebojno vsestransko informirali, dogovarjali in usklajevali. Osebnostni prepiri v preteklosti niso bi-li v korist stroke; med drugim so prizadeli samoza-vest mnogih njenih pripadnikov. Sedanja institucio-nalna zaprtost, borba za projekte, delo in prestižnost grozijo, da bodo oslabili sicer dobre medkolegial-ne odnose srednje generacije geografov. Naše no-tranje razprtije so lahko namerno slabše razumljene v drugih strokah. Nestrinjanje z mnenjem posamez-nih kolegov ne sme ogroziti »podjetja geografija«. 4. Številna udeležba na llesičevih dnevih in zboro-vanjih je znamenje napredka in zavedanja proble-ma. Prepogosto pa je interes obiskovalcev usmerjen le v ozko specializacijo (didakta, projekti). Premalo je iskrenega zanimanja za kompleksno delo stroke, za njeno teorijo, pa tudi za mednarodno izmenja-vo strokovnih izkušenj. Ob letošnjem pomladnem obi-sku šestih tujih profesorjev na Oddelku za geografi-jo je bila udeležba tako skromna, kot da je šlo za bojkot predavateljskega in sodelavskega kadra. Ko je eden naših gostov predaval na Oddelku za zgo-dovino, so poleg študentov predavanju prisostvova-li vsi redni in upokojeni profesorji in nekateri učite-lji iz ljubljanskih srednjih šol. Precej pa je zanima-nja za poljudnoznanstvena predavanja in ekskurzi-je. To je, po svoje, dobro znamenje.

Veš, geograf, svoj dolg? (P)ostati angažiran! Zač-nimo pri sebi! Kot predsednik Nacionalnega komi-teja mi je v veselje naznaniti projekt slovenske ude-ležbe na 28. kongresu Mednarodne zveze geogra-fov (IGU) od 5. do 10.8.1996 v Den Haagu na Ni-zozemskem, ki predvideva: izdajo zbornika razprav »Slovenija – mostišče Srednje Evrope«, pripravo raz-stave geografskih publikacij in kart, organizacijo spre-jema za delegacije drugih držav in izvedbo enote-denske ekskurzije na Nizozemsko z vsaj enodnevnim obiskom kongresa. Pobude o tem sprejema uredništvo Geografskega obzornika.